REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KRAKOWIE

OP.6401.173.2026.PM Kraków, 20 lipca 2026 r.

DECYZJA

Na podstawie art. 56 ust. 2 pkt 1 i ust. 4 pkt 2 ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13, 426) oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691), w związku z § 6 ust. 1 pkt 7 i 8 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 2380), po rozpatrzeniu wniosku Zarządu Dróg Miasta Krakowa, ul. Centralna 53, 31-586 Kraków, z dnia 28 kwietnia 2026 r. (data wpływu: 28 kwietnia 2026 r., data uzupełnienia: 17 lipca 2026 r.), w sprawie wydania zezwolenia na odstępstwa od niektórych czynności zakazanych wobec gatunków zwierząt objętych ochroną:

I. Zezwalam Zarządowi Dróg Miasta Krakowa, ul. Centralna 53, 31-586 Kraków, na niszczenie siedlisk lub ostoi, będących obszarem żerowania, niszczenie, usuwanie lub uszkadzanie jednej tamy oraz nor - których dokładna liczba jest niemożliwa do określenia na etapie wydawania decyzji i zostanie podana w sprawozdaniu końcowym z wykorzystania niniejszego zezwolenia - wykonanych przez bobry europejskie *Castor fiber* na obszarze działek nr 393/1 i 393/14, obręb 41 Podgórze, na wysokości ul. Bunscha 19 w Krakowie, województwo małopolskie.

II. Zezwolenie jest ważne do 31 maja 2027 r. pod następującymi warunkami:

1. Prace należy wykonywać wyłącznie pod nadzorem przyrodniczym osoby znającej biologię bobrów.
2. W terminie **od 15 kwietnia do 31 lipca** ze względu na okres rozrodu i wychowu młodych, oraz w terminie **od 1 listopada do 28 lutego** ze względu na zimowe korzystanie z magazynów żerowych, niszczenie tam bobrowych jest zabronione.
3. Niszczenie przedmiotowej tamy w innych terminach może być wykonywane w uzgodnieniu z nadzorem przyrodniczym, jedynie w przypadkach, gdy zachodzi konieczność podjęcia natychmiastowej interwencji celem ograniczenia poważnych szkód w mieniu lub gdy zachodzą przesłanki leżące w interesie zdrowia lub bezpieczeństwa powszechnego.
4. Rozbiórkę tamy należy zrealizować w taki sposób, aby podczas prac nie doszło do bezpośredniego zagrożenia dla zwierząt lub do gwałtownego przepływu i przyboru wody, co mogłoby skutkować zalaniem lub podmyciem terenów poniżej tamy.

5. W przypadku regularnego odbudowywania tamy przez zwierzęta, dopuszcza się wielokrotne powtarzanie czynności jej usuwania lub uszkadzania w okresie obowiązywania zezwolenia. Zaleca się, o ile pozwolą na to warunki terenowe i hydrologiczne, dokonywanie jedynie częściowej rozbiórki struktur w celu utrzymania lustra wody na poziomie niepowodującym szkód, przy jednoczesnym zachowaniu drożności koryta.
6. W przypadku częściowej rozbiórki, prace należy prowadzić w taki sposób, aby usunięcie części tamy zmniejszyło wysokość piętrzenia wody do poziomu, który nie stwarza ryzyka zalewania gruntów, a jednocześnie umożliwia dalsze bytowanie lokalnej rodziny bobrów.
7. Niszczenie, usuwanie lub zasypywanie nor wykonanych przez bobry europejskie dopuszczalne jest wyłącznie w odniesieniu do tych struktur, których lokalizacja oraz stopień rozbudowy generują bezpośrednie zagrożenie dla stabilności gruntu, bezpieczeństwa ludzi lub mogą doprowadzić do uszkodzenia istniejącej infrastruktury. Każdorazowo przed przystąpieniem do likwidacji lub zabezpieczania danej nory, nadzór przyrodniczy zobowiązany jest do przeprowadzenia szczegółowych oględzin obiektu w celu bezwzględnego wykluczenia obecności zwierząt w jego wnętrzu. W przypadku stwierdzenia, że nora jest aktualnie zasiedlona lub wykorzystywana przez zwierzęta, należy natychmiast odstąpić od jakichkolwiek prac fizycznych do czasu opuszczenia schronienia przez osobniki.
8. W przypadku stwierdzenia podczas rozbiórki tam innych gatunków chronionych (np. ryb, małży lub płazów) i ryzyka naruszenia wobec nich zakazów, należy odstąpić od dalszych prac i wystąpić z odrębnym wnioskiem o wydanie zezwolenia na odstępstwa od zakazów wobec tych gatunków.

III. Zobowiązuję Wnioskodawcę do przedłożenia Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Krakowie corocznego sprawozdania z wykorzystania niniejszego zezwolenia w terminie do 15 stycznia 2027 r. za rok poprzedni, a także sprawozdania końcowego z całości zrealizowanych czynności w terminie do 15 czerwca 2027 r. Sprawozdania powinny zawierać dokładne daty przeprowadzonych prac, opis sposobu oraz częstotliwości rozbiórki lub uszkodzenia tamy, ostateczną liczbę zlikwidowanych lub zabezpieczonych nor, dokumentację fotograficzną oraz imię i nazwisko osoby sprawującej nadzór przyrodniczy. W przypadku niewykorzystania zezwolenia w danym okresie, należy przesłać stosowną informację w terminie przewidzianym dla danego sprawozdania.

UZASADNIENIE

Zarząd Dróg Miasta Krakowa, ul. Centralna 53, 31-586 Kraków, wnioskiem z dnia 28 kwietnia 2026 r. (data wpływu: 28 kwietnia 2026 r., data uzupełnienia: 17 lipca 2026 r.), zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie o wydanie zezwolenia na niszczenie siedlisk lub ostoi, będących obszarem żerowania, a także niszczenie, usuwanie lub uszkadzanie jednej tamy oraz nor wykonanych przez bobry europejskie *Castor fiber*

na obszarze działek nr 393/1 i 393/14, obręb 41 Podgórze, na wysokości ul. Bunscha 19 w Krakowie, województwo małopolskie.

Zgodnie z załącznikiem nr 2 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, bóbr europejski objęty jest ochroną częściową. W § 6 ust. 1 pkt 7 i 8 ww. rozporządzenia zawarto zakaz niszczenia siedlisk lub ostoi, będących jego obszarem żerowania oraz zakaz niszczenia, usuwania lub uszkadzania jego tam i nor.

Na podstawie art. 56 ust. 2 pkt 1 i ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, regionalny dyrektor ochrony środowiska może w przypadku braku rozwiązań alternatywnych zezwolić na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do zwierząt objętych ochroną, jeżeli nie są szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków zwierząt, oraz wynikają z konieczności ograniczenia poważnych szkód w odniesieniu do upraw rolnych, inwentarza żywego, lasów, rybostanu, wody lub innych rodzajów mienia.

W toku postępowania ustalono, że obecność tamy oraz nor bobrowych na obszarze działek nr 393/1 i 393/14 obrębu 41 Podgórze w Krakowie doprowadziła do powstania poważnych zagrożeń dla bezpieczeństwa publicznego oraz lokalnej infrastruktury komunikacyjnej. Działalność zwierząt w rejonie ul. Bunscha wywołała destabilizację podłoża, co bezpośrednio skutkuje zapadaniem się nawierzchni ciągu pieszo-rowerowego oraz zapadaniem i osunięciem nasypu drogowego. Spiętrzenie wód spowodowane przez tamę bobrową dodatkowo nasila procesy erozyjne, stwarzając bezpośrednie ryzyko dalszego niszczenia drogi i strefy pieszej, a także generując realne zagrożenie dla użytkowników tego odcinka.

Faktyczny stan w terenie oraz stopień zniszczeń zostały w pełni potwierdzone podczas wizji lokalnej przeprowadzonej przez pracowników tutejszego Organu w dniu 16 lipca 2026 r. Wizja wykazała, że skarpa nasypu drogowego ulega postępującemu osuwaniu, a uszkodzenia konstrukcyjne pasa drogowego są poważne i widoczne gołym okiem, co bezwzględnie wymaga natychmiastowej interwencji naprawczej. Równolegle, w tym samym dniu, na wniosek Zarządu Dróg Miasta Krakowa, przeprowadzono komisyjne szacowanie szkód wyrządzonych przez bobry pod kątem późniejszego postępowania odszkodowawczego. Likwidacja przedmiotowych struktur bobrowych i zabezpieczenie terenu są zatem niezbędne w celu powstrzymania dalszej degradacji infrastruktury miejskiej oraz zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego w rejonie ul. Bunscha.

W toku postępowania przeanalizowano dostępne rozwiązania alternatywne i ustalono, że nie istnieją inne skuteczne metody wyeliminowania zagrożenia. Z uwagi na specyfikę lokalizacji przy ul. Bunscha w Krakowie oraz postępujące niszczenie pasa drogowego, półśrodki techniczne nie zapewniłyby natychmiastowej stabilizacji gruntu. Odstrzał redukcyjny również nie wchodzi w grę, gdyż intencją Organu nie jest uśmiercanie zwierząt, a sama redukcja populacji nie usunęłaby istniejących już nor i tamy destabilizujących nasyp.

W związku z powyższym, fizyczną ingerencję w struktury bobrowe uznano za jedyny skuteczny środek pozwalający na natychmiastowe usunięcie zagrożenia dla bezpieczeństwa publicznego i infrastruktury miejskiej. Prace te mają charakter ściśle lokalny, punktowy i nie doprowadzą do redukcji populacji gatunku, a jedynie do usunięcia przeszkód w miejscu bezpośredniego konfliktu. Na innych odcinkach cieków w regionie, gdzie działalność bobrów nie powoduje szkód w mieniu, ich aktywność jest w pełni akceptowana z uwagi na pozytywny wpływ na retencję wodną.

Wnioskowane czynności będą realizowane w porze dziennej bezpośrednio przez pracowników Wnioskodawcy pod nadzorem przyrodniczym sprawowanym przez przedstawiciela Zarządu Zieleni Miejskiej w Krakowie. W ramach zaplanowanych robót przeprowadzona zostanie rozbiórka tamy oraz likwidacja lub zabezpieczenie nor, po uprzednim zbadaniu stanowisk pod kątem bezpieczeństwa zwierząt. Czynności te będą prowadzone w sposób ograniczający ingerencję w środowisko przyrodnicze do niezbędnego minimum.

Opisane czynności nie będą mieć negatywnego wpływu na populację bobra europejskiego *Castor fiber* ani w skali kraju, ani na wnioskowanym terenie, gdyż rozbiórka tamy oraz likwidacja nor w miejscu konfliktu nie spowoduje eliminacji osobników. Na odcinku cieku zlokalizowanym powyżej planowanych prac znajduje się kolejna tama bobrowa, a w dalszym biegu występują rozległe tereny zielone, co zabezpiecza stabilność lokalnej rodziny bobrów i umożliwi zwierzętom swobodne bytowanie na sąsiednim obszarze.

Przez ostatnie lata liczebność bobrów w Polsce wykazuje tendencję wzrostową. Na podstawie danych pochodzących z roczników statystycznych Głównego Urzędu Statystycznego liczebność bobra europejskiego w kraju wynosiła odpowiednio: w 2010 r. - 68 993 osobników, w 2015 r. - 101 336 osobników, na koniec 2022 r. - 149 908 osobników, a na koniec 2023 r. - 154 431 osobników. W wyniku skutecznej ochrony tego gatunku rozszerzeniu uległy areały jego występowania, co doprowadziło do coraz częstszych konfliktów na linii zwierzęta – lokalne społeczności.

Obecnie bóbr jest gatunkiem szeroko rozpowszechnionym w Polsce. Bobry zamieszkują bardzo różnorodne siedliska. Zasiedlają zarówno zbiorniki naturalne, jak i powstałe po eksploatacji torfu, rowy melioracyjne, niewielkie cieki wodne oraz rzeki i jeziora. Fakt, że populacja bobrów na terenie kraju, jak również w odniesieniu lokalnym województwa małopolskiego, jest liczna i stabilna, potwierdzają zarówno obserwacje terenowe jak i aktualne dane na temat liczebności i zasięgu występowania gatunku (np. Atlas Ssaków Polski - www.iop.krakow.pl/ssaki/Katalog.aspx).

W wydanym zezwoleniu ściśle określono ramy czasowe prowadzenia prac, co pozwoli zminimalizować zakłócenia w cyklu życiowym zwierząt. Poza standardowo wprowadzonym zakazem ingerencji w struktury bobrowe w okresie zimowym oraz rozrodczym, Organ przewidział jednak możliwość odstąpienia od tych obostrzeń w sytuacjach nadzwyczajnych.

W przypadku wystąpienia nagłego, bezpośredniego ryzyka dalszego zapadania się nawierzchni ciągu pieszo-rowerowego, osuwania nasypu drogowego lub gwałtownego przyboru wód zagrażającego infrastrukturze przy ul. Bunscha, dopuszcza się natychmiastowe podjęcie działań interwencyjnych również poza wyznaczonymi terminami. Taki zapis pozwala na skuteczne reagowanie w stanach kryzysowych i gwarantuje bezpieczeństwo użytkowników drogi oraz ochronę mienia miejskiego, przy jednoczesnym zachowaniu standardowych wymogów środowiskowych w pozostałym czasie.

Likwidacja tamy oraz nor bobrowych przy ul. Bunscha w Krakowie ma na celu eliminację bezpośredniego zagrożenia dla infrastruktury drogowej i pieszo-rowerowej oraz zapewnienie bezpieczeństwa powszechnego. Mając na uwadze, że działania te wynikają z konieczności zapobieżenia poważnym stratom w mieniu komunalnym i powstrzymania osuwania się nasypu drogowego, a ich punktowy charakter nie wpłynie negatywnie na trwałość dziko występującej populacji tego gatunku, uznano, że sytuacja w pełni wyczerpuje przesłanki określone w art. 56 ust. 4 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody. Nałożony obowiązek sprawozdawczy wynika bezpośrednio z art. 56 ust. 7 ustawy o ochronie przyrody.

W związku z powyższym należało orzec jak w sentencji niniejszej decyzji.

POUCZENIE

Od decyzji niniejszej przysługuje odwołanie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (al. Jerozolimskie 136, 02-305 Warszawa) w terminie 14 dni od daty jej otrzymania za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie (ul. Mogilska 25, 31-542 Kraków).

Niniejsza decyzja na podstawie art. 130 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, gdy jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania.

Na podstawie art.127a § 1 i 2 Kodeksu postępowania administracyjnego w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie może dokonywać kontroli spełniania przez Wnioskodawcę warunków określonych w niniejszym zezwoleniu, a także cofnąć je, jeżeli warunki te nie są spełnione (art. 56 ust. 7a oraz ust. 7j ustawy o ochronie przyrody).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Krakowie

Piotr Chmielarczyk
/podpis elektroniczny/

Zwolniono opłaty skarbowej za wydanie zezwolenia zgodnie z ustawą z dnia 16 listopada 2006 roku o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1154, 1795, 1847).

Otrzymują:

1. Wnioskodawca.
2. OP a/a.

INFORMACJA W ZAKRESIE PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH
Uprzejmie informujemy, że:

1. Administratorem danych osobowych jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska z siedzibą w Krakowie ul. Mogilska 25, 31-542 Kraków tel.: 12 61 98 120;
2. Dane kontaktowe inspektora ochrony danych osobowych: iod@krakow.rdos.gov.pl;
3. Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu realizacji zadań związanych z ochroną gatunkową – na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c), e) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) w związku z Ustawą z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody;
4. Dane osobowe są udostępniane następującym kategoriom odbiorców: podmiotom upoważnionym do ich otrzymania na mocy przepisów prawa, podmiotom serwisującym i obsługującym nasze systemy informatyczne;
5. Dane osobowe będą przechowywane przez okres wynikający z Jednolitego Rzeczowego Wykazu Akt Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i Regionalnych Dyrekcji Ochrony Środowiska tj. wieczyście.
6. Osobie, której dane dotyczą przysługuje prawo do żądania od administratora dostępu do danych osobowych, ich sprostowania lub ograniczenia przetwarzania, a także prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa;
7. Podanie danych jest wymogiem ustawowym wynikającym z Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody. Konsekwencje niepodania danych osobowych określa ustawa o ochronie przyrody.
8. Administrator nie przetwarza danych osobowych w sposób zautomatyzowany, w tym dane osobowe nie podlegają profilowaniu.